

תפ"ח 20827/06/13 - מדינת ישראל נגד מחמד שוויקי

בית המשפט המחוזי בירושלים

תפ"ח 20827-06-13

לפני: כבוד השופט יעקב צבן, סגן נשיא
כבוד השופט רפי כרמל
כבוד השופטת רבקה פרידמן-פלדמן
המאשימה
נגד- מדינת ישראל
הנאשם מחמד שוויקי

החלטה

1. לפנינו בקשת המאשימה להורות להגנה לפעול על פי נוהלי המכון לרפואה משפטית לצורך קבלת קלטת נתיחת גופת המנוחה ותיק העבודה. כן הודיעה המאשימה כי נתקבלה תשובת המשטרה הפלסטינית, לפיה אין בידיה חומר חקירה בנוגע לאירוע הרצח נשוא הליך זה.

חומר חקירה של הרשות הפלסטינית

2. ביום 2.2.15 הודיעה המאשימה כי הוברר עם המשטרה הפלסטינית כי אכן ביצעה חקירה והעבירה את החומר למשטרת ישראל ואין בידיה חומר חקירה נוסף. דא עקא, חומר החקירה לא נמצא בתיק החקירה של משטרת ישראל. משטרת ישראל, באמצעות תחנת מעלה אדומים, פנתה בכתב למשטרה הפלסטינית על מנת לקבל את חומר החקירה, אך ביום 29.6.15 נענתה כי אין בידי המשטרה הפלסטינית חומר חקירה בנוגע לרצח המנוחה מינאס קאסם.

3. ההגנה מלינה על התנהלות המאשימה ומשטרה ישראל ומבקשת חקירת אנשי המשטרה שטיפלו בבקשה להעברת חומר החקירה מהמשטרה הפלסטינית.

4. קראנו את טענות ההגנה בעניין ושמורה בידה הזכות לזמן את העדים המפורטים בתגובתה כעדי הגנה מטעמה.

חומר חקירה מצוי בידי המכון לרפואה משפטית

5. ברקע לדברים, בהחלטה מיום 24.6.15 הורנו על העברת תיעוד נתיחת הגופה לידי ההגנה בהתאם להסכמות הצדדים. המאשימה פנתה למכון לרפואה משפטית לצורך העברת חומר החקירה אך נענתה כי על ההגנה להגיש למכון

בקשה ולשאת בתשלום בהתאם לנהלי המכון.

6. ההגנה מתנגדת לפעול בהתאם לנהלי המכון בתואנה כי החלטת בית המשפט ברורה ועל המכון לקיים את ההחלטה. כך גם, מדובר בחומר ראיות רלוונטי להגנת הנאשם ועל המאשימה להעמידו לעיון ההגנה. ככל שנדרש תשלום למכון, על המאשימה לשאת בעלותו.

7. ליבת המחלוקת במהותה והיקפה של זכות הנאשם לעיון ולהעתיק חומר חקירה. המסגרת הנורמטיבית לדיון מצויה בסעיפים 74-75 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן: "החוק"). חשיבותה רבת המעלה של הזכות לעיון בחומרי החקירה להגנת הנאשם ברורה בענייננו ואין צורך להכביר במילים. יחד עם זאת, הזכות לעיון אינה מטילה חובה על המאשימה לשאת בעלות יצירתו של עותק מחומר החקירה. גדרה של הזכות בהעמדת תנאים הולמים לעיון בחומר החקירה ולהעתיקו. כך קבע בית המשפט העליון בבש"פ 1956/12 **מדינת ישראל נ' פרדי אלגמיל ואח'** (ניתן ביום 7.8.12). יחד עם זאת, נקבעה סמכותו של בית המשפט להטיל על המאשימה את עלות העתקת חומר החקירה במקרים חריגים וייחודיים, מכוח סמכותו הכללית המעוגנת בסעיף 3 לחוק, בעיקר במקרים של תיקים רחבי היקף המכונים "מגה תיקים" או "תיקי דינוזאור"; כן מכוח סעיף 19(ב) לחוק, במקרים של נאשם חסר אמצעים המייצג עצמו. אין זה המקרה המונח לפתחנו. מעיון בפסיקה עולה כי עומדת לנאשם האפשרות לסור למכון לרפואה משפטית ולעיון בחומר החקירה הנדרש. לצורך העתקת החומר, נדרש על פי נהלי המכון להגיש בקשה ולשאת בתשלום עבור ביצוע ההעתקה. דא עקא, יש טעם לפגם בדרישת המכון להגשת בקשה מטעם ההגנה לצורך קבלת חומר החקירה אשר בית המשפט הורה על העברתו להגנה, כל שכן בהסכמת הצדדים. הדרישה להגשת בקשה לקבלת חומר החקירה טומנת בחובה, באופן אינהרנטי, את שיקול דעת המכון אם להיעתר לבקשה, אם לאו. זכות העיון בחומר חקירה לפי סעיף 74 לחוק מעמידה מניה וביה את חומר החקירה לעיון ההגנה ללא צורך בהגשת בקשות למעט תיאום מועד העיון וההעתקה. אין לפגוע ולכחד בזכות הקנויה לנאשם לעיון ולהעתיק חומר חקירה במקרים בהם החומר אינו מצוי במשרדי המאשימה. בנסיבות העניין, מצאנו לחייב את ההגנה להגיש בקשה פורמלית למכון לרפואה משפטית על פי נהליו, אך יחד עם זאת, לחייב את המכון להיענות לדרישת ההגנה ולהעביר לידי ההגנה את תיעוד נתיחת הגופה ותיק העבודה מוקדם ככל שניתן ולא יאוחר מתום 14 ימים ממועד קבלת הבקשה. בכך מילאה המאשימה את חובתה להעמיד להגנה תנאים הולמים לעיון והעתקת חומר החקירה.

לעניין התשלום הנדרש על פי נהלי המכון- עמדנו על קביעתו של בית המשפט העליון המטילה את הוצאות העתקת החומר על ההגנה, ובלשונו **"זכויות עולות כסף"** (בש"פ 1956/12 לעיל, עמ' 10). אין בידיעתנו טיבו של התשלום,

האם מדובר בתשלום קבוע בבחינת אגרה או שמא עסקין בתשלום המגלם את הוצאות העתקת חומר החקירה. מכל מקום, עניין לנו בהחלטות רשות מנהלית ואין זו האכסניה הראויה והמתאימה לדון בסוגיה. על ההגנה לשאת בעלויות העתקת החומר בהתאם לדרישת המכון לרפואה משפטית כתנאי להעברת חומר החקירה.

ניתנה היום, כ"א תמוז תשע"ה, 08 יולי 2015, בהעדר הצדדים.

רבקה פרידמן-פלדמן,
שופטת

רפי כרמל, שופט

יעקב צבן, שופט
[סג"נ - אב"ד]